

САНА ОЛОХ

ССКП ЧУРАПЧЫТААБЫ РАЙКОМУН УОННА НАРОДНАЙ
ДЕПУТАТТАР ОРОЙУОННААБЫ СОВЕТТАРЫН ОРГАНА

Х а н ы а т
1931 сүл алтынны
ыйтан тахсар

№ 136(5192)

1980 сүл. Сэтннн 11 күнэ
оптуорунньук

Сыаната
2 харчы

ОКТАБРЬ СУОЛУНАН

Бырааһынныгынан, табаарыс! Улуу Октябрь күнүн!—ити эрдэлээнн хаймы-үйө 63 сүл дуорайылар, ол эрээри кили бийигини уруккутун курдук долгутар уонна үөрдөр. Ол эрээри Советтар дейдулар—ан дойдута бастагы социалистическай государство төрөөбүт күнүттэн ордук чугас уонна күндү бырааһыннык суох.

Октябрь быйылгы сааһын туолуута ССКП XXVI съези буолаары турдагына бэлэтэниэ. Партийнай форумга бэлэмнэһи дойду олохун ритмин бүтүннүү быһаарар. Дьэ ол иһин «Октябрь» уонна «Съезд» диэн тыллар бүгүн арахсыспаттар.

Сэтннн 6 күнүгэр Москвада Съездэр Бремлээһи дыбарыастарыгар бырааһынныкка аһамыт үөрүүлэх мунньах буолла. Мунньах кыттылаахтары Коммунистическай партия уонна Советскай государство салайааччыларын сүһүөхтэригэр туран дохсун овацканын көрүстүлэр. «Ленин нэрмэстэримиз, Октябрь суолунан» диэн дакылааты ССКП КК Политбюротун чилиэнэ, ССРС Министрдерин Советин Председателе Н. А. Тихонов өгөрдө.

Сэтннн 7 күнүгэр бийиги Ийэ дойдутт столицатыгар байыаннай парад уонна үлэһиттэр представителлэрин демонстрацията буолаллар.

Кыһыл площадь. Москвиттар уонна столица ыалдыттары Коммунистическай партия уонна Советскай государство салайааччыларын дохсун, өргө диэри намыраабат ытыс тыһынан эвэрдэллилэр. Мавзолей киин трибунатыгар табаарыстар Л. И. Брежнев Ю. В. Андропов, М. С. Горбачев, В. В. Гришин, А. А. Громыко, А. П. Кирилленко, А. Я. Пельше, М. А. Сулов, Н. А. Тихонов, Н. У. Черненко, П. Н. Деничев, В. В. Кузнецов, Б. Н. Пonomarev, М. С. Соломенцев, И. В. Капитонов, В. И. Долгих, М. В. Зинянин, Н. В. Русанов тахсаллар.

ССКП КК Политбюротун чилиэнэ, ССРС Оборонатын министры, Советскай Союз Маршала Д. Ф. Устинов сэринлэри кэрийэр, кинилэри бырааһынныгынан эвэрдэллэр. Онтон киин Мавзолей трибунатыгар тахсар уонна тыл өтөр.

Артиллерийскай салют күргүөмнээх ытыллар кыргыһалар. Холбохутаах оркестр Советскай Союз Гимнин толорор.

Мавзолей иһиннэн кырылас көккөнөн байыаннай академиялар, үрдүкү байыаннай училищелар истэаччылар, сэрин араас бийестерин-уустарын подразделениелара аһаллар. Бойбуой техника марш соһу-мэрдик көһүннэ. Бойбуой массынналары, бронетранспортердары, танкалары артиллерия солбуйар. Онтон парад астафетын ПВО сэринлэрин зенитной-ракетнай подразделениелара ыһаллар. Площадка ону сэрэ тактическай уонна оперативнай-тактическай ракеталар киирэллэр.

Советскай Армия, Муоратаары-Байыаннай Флот Улуу Октябрь 63 сүл туолуутун бойбуой уонна политическай бэлэмнэһи сага ситиһиллэринн бэлэтэтилэр. Норуотка уонна хаан-уруу Коммунистическай партияга мунгура суох бэри-нимэлэх кинилэр бэйэлэрин ханык баарар патриотическай уонна интернациональнай иэстэрин толорорго—Ийэ дойду, социализм улуу кыһылларын көмүскэллэр тургунарга—мэлдьи бэлэмнэр.

Фанфардар тыастара дуорайылар. Парад дыһыһын өтнөрүн бырааһыннык ды-рибикэс өгнөрө солбууаллар, олохтон сү-руннэрэ—кыһыл өг. Площадь устун Мос-ква үлэһиттэрин пилетка соруудахтарын толорбуттарын туһунан, социалистическай куоталаһыга ситиһиллэрин туһунан ра-пордарын илдэ демонстрация колонна-ла ыһаллар, үлэһит Москва туту өгөрбү-түттэн бастытан бастыга съезка анаар. Дьэ сүүстөн тахса промышленнай пред-приятиелар пилетканы толордулар, үгүс гом тыһымича үлэһиттэр түс бэйэлэрин сыдлаары соруудахтарын сэтннн 7 күнү-гэр түмүктэтилэр. Икки мөлүһөүгө чу-гасаһар киһи—хас төрдүс москвич—дыһтээһи олохун усулуобуйатын тупсар-да.

Бастагылар ортолоругар Кыһыл пло-щадка И. А. Дыхачев аатынан завод представителлэрэ киирдилэр. Бырааһын-ныктык хаамыга кинилэр арахсыспат аргыстара—«ЗИЛ» автомобиль макета, пилетка садаланыырыттан предприятие былааны таһынан 7200 итинник массын-налары өгөрөн таһаарда.

Площадка—Октябрь аатын сүгөр оройуон представителлэрин колонната. Ылаахтар уонна транспарантар аалай өгнөрүгэр станоктары өгөрөр «Красный пролетарий» завод эмблемата. Предпри- (Бүтүүтүн 2-с стр. нөр).

УЛЗЭЗ УУЛУЧЧУЛААХ СИТИИЛЭРИН ИҢИ

ССКП Киин Комитета уонна ССРС Министрдерин Советта, ССРС Министрде-рин Советин иһинээһи лаука уонна техника уо-баастарыгар Ленинскбй бириэмийэлэргэ уонна ССРС Государственной би-риэмийэлэригэр комитет иһинээһи Профессиональ-най советтарын киллэ-риилэрин көрөс баран, 1980 сыллаары ССРС Госу-дарственной бириэмийэ-рин үлэһи уулууччулаах си-тиһиллэрин иһин произ-водство 180 бастыһыгар-гар уонна сааһын айлач-чыларыгар аһамыга уу-раах ыһынылар.

СУБУОТУНЬУКТАН КИИРБИТ ҮБҮ ТУҢАНЫ

ССРС Министрдерин Со-вета 1980 сүл муус устат 19 күнүгэр Бүтүн Союз-таагы коммунистическай субуотунуугу кыттыттан киирбит үбү туһанык ту-буунан боһуруоһу көрдө.

Ыһылыыты уураахха сон түбөһүннэрэн, ыһыл-лыбыт үн бэриилэр: 50 мол. солк. суумалаах—ПСВКС ийэра уонна оро-во аналлаах санаторийда-рын (400 тыһымича куй-калаах) тутууга, 85,1 мол. солк. суумалаах—оскуола-да киириэхтэрин иһинээһи саастаах өрөлөр учреден-иелэрин (50680 мьэстэ-лээх) тутууга уонна 111,6 мол. солк. суумалаах—сэ-рин уонна үлэ ветеранна-рыгар балыһалары уонна госпиталлары (4820 куй-калаах) тутууга, ону тэ-гэ амбулаторнай поли-клиническай учреждени-елары, санаторийдары итиннэ пансионаттары тутууга.

ССТА.

ҮӨРҮҮЛЭЭХ МУННЬАХ

Сэтннн 8 күнүгэр иһинэ Культура оройуоннаагы дыһиттэр ССКП райкомун бюротун, райсовет уонна сельсовет исполкомнарын, оройуон киинин обществен-най тэриэлэлэрин представителлэрин кытта холбоху-таах үөрүүлэх мунньахтара буолла. Онно Улуу Ок-тябрь 63 сүл туолуутун туһунан дакылааты ССКП райкомун секретара Е. М. МАКАРОВА өгөрдө.

Үөрүүлэх быһыгы-майгыга ССКП райкомун бас-тагы секретара И. П. ЛИСТИКОВ үлэһиттэр бөлөх-төрүгэр правительственай лагараадалары, Вочуо-тунай грамоталары туттартаа.

Мунньах кыттылаахтарыгар бырааһынныктыагы улахан концерт туруорулунна.

ОРОЙУОНГА УЛУУ ОКТАБРЫ БЫРААҢЫННЫКТААҢЫН

Улуу Октябрыскай социалистическай революция 63 сүл туолуута оройуонга үөрүүлэхтик бэлэтэ-ниэ. Бырааһынныктыагы мунньахтэ үгүс үлэ кол-лективтэра, ССКП КК алтынныктаагы (1980 с.) Пле-нумун түмүктэринн, Пленумга табаарыс Л. И. Брежнев дириг до хоһоонноох этиһтинн өрө күүр-дүллэн уонна ССКП XXVI съезин көрсө социалисти-ческай куоталаһымын кыһык тэһиттэн, сага үрдүк киириһиллэри ыһыттарын туһунан рапордаатылар.

ЧУРАПЧЫ

Сэтннн 7 күнү сэр-лардытыгар оройуон ки-ингэр үлэһиттэр Улуу Октябрь 63 сүл туолуу-ттар аналлаах демонстра-циялары ураты үөрүү-лэхтик, өрө көтөбүлүү-лэхтик садалаһа.

11 час буолуута, кы-лар кыһыл былаахтары, транспарантары, лозун-нары, араас өгнөөх шар-дары күрөччи көтөхтүт демонстрация колонна-ла өрөгөйдөөх марш до-дунуолуун В. И. Ленин аатынан киин площадька киирэн трибуна иһингэр оһуорууаллар. Иһинки элээрэ—бийиги кэлэр элэкилбит—үөрэһиттэр колонна-ла, ону тэ-гэ лозун пилетка сорууда-хтарын болдосун иһиннэ толорбут, ССКП XXVI съе-лин чилигэр социалисти-ческай куоталаһыга ды-руунык ыһылылары си-лиһит производство бас-таһына, үлэ коллективта-ра.

Бырааһынныкка ана-лаах үөрүүлэх итиннэ сельсовет исполкомун председателе М. И. Бе-лыт аһар.

Улуу Октябрь 63 сүл туолууттан демонстрация кыттылаахтары райсо-вет исполкомун предсе-дателя М. Е. Пермяков итиннэ, итиннэ эвэр-дэллэр.

Итинтэн салгыа эвэр-дэллэр «Сельхозтехника» холбохун шофера, сель-совет депутата Е. П. Мес-киков, өрө спортивнай оскулатын старшай тре-нер, ССРС спордун маас-тара Р. В. Вегероев, оро-йуон иһиннээһи уһуэр-маг сабыдаскай райсовет депутата М. Н. Матеева,

ОДЬУЛУУН

Республикада кыстыкка ыһырылаах оройуон саамай бодот хаһаайс-тыбатын—Нара Маркс аатынан совхоз киин уһааһыта бырааһыннык-тын симэниэ. Мөһнэ Улуу Октябрь 63 сүл туолуу-та бырааһыннык иһин-нээһи күннэргэ үлэ кол-лективтарынан киһитин бэлэтэниэ. Онно соци-алистическай куоталаһы түмүктэра оһулулуулар, коллентивтар чугастаагы соруктара чуолкайданы-лар.

Сэтннн 6 күнүгэр сельскай Культура ды-һитигэр бырааһынныкка аналлаах үөрүүлэх мун-ньах буолла. Онно ХХ үйэ бу саамай бодот событи-тын туһунан дакылааты үлэ уонна сэрин ветерана, 13 ҕи-дээх СПТУ үлэһитэ М. П. Ефимов өгөрдө.

Үөрүүлэх быһыгы-май- (Бүтүүтүн 2-с стр. нөр).

Демонстраннар колонна-ла—В. И. Ленин аатынан киин площадька.

П. ОКОНЕШНИКОВ фотолара.

● Комсомольский түбүктэр ● АКТИВНАЙ ОРОУЛЛААХТАР

Карл Маркс аатынан тынан комсомольский-мчтет совхоз Мугудайдаагы от-завно кудараа суохтун делениеттар производ-ствога комсомолеттар уон-на мччттар ороуллара улахан. Кинилэри түмэр уонна тэрийэр күүбүсүн 48 чилиэннээх комсомоль-ский тэрийэтэ буолар. Тэ-рийэтэ бөйбүөй штаба ко-митет, Соторутаагыта буо-лан аастыт отчуоттуур-быбардыр уопсай муш-наах нааниттаа тобус сектордаах комитет сыл-лаагы үлэтип сагалыа былааннаа сагалата.

Ханьык бабарар комсо-мольский тэрийэтэ кур-дук, билиэхэ эмнэ кини туттар үлэ коллективтар-даахпыт, чулуу өдөр про-изводствениктардаахпыт, активнай общественни-тардаахпыт. Ол, биллэн турар, билиш үлэбиттэр атырдаар суохтар дин эи-нэ.

Светлана Пермякова старшайдаах «Коски» комсомольский-мччт фер-ма коллектива онус пяти-леткагаа былааннарын 4 снл 9 мыйнаа толорон оройуонга бастыннар ах-сааннарыгар киирдэ. Бу сааннарыгар киирдэ. Бу фермада Екатерина Ам-мосова, Марианна Сив-цова, Ровалин Сивцова уо. д. а. курдук үрүт илгэни дэлэтип өдөр маастардара үлэни сылдьаллар.

Кыттыттар тустаах үлэ-лэрип таһынан нэһилиэк общественнай олоһор ак-тивнайдык кытталлар. От-тон Марианна Сивцова оройуон Советин депутата. «Коскилар» илэрээ сыл-тан ыла маанын Магга-Хангалас оройуонун Горь-кай аатынан совхозун Балыктааххаагы отделе-ниетин «Пятилетка» ком-сомольский-мччт ферма-тын кытта куоталаһаллар.

Производствога үлэлиир мччттар көрсүбүүлэрип билиш быһыл салтым тэ-рийэр былааннаахпыт. Со-тору Мугудайга Толоон-вооу комсомольский тэ-рийэтэ делегацията наһа-тээх. Онно баскетболга уонна полейболга күрөх-төһөр бадалаахпыт.

Салым комсомолец Фи-лип Дьяков салалта-СССР-иин политбюрога Оборолатын министр, Советский Союз Маршала Д. Ф. Устинов сэринлэри кэри-йэр, кинилэри бырааһынныгынан эбэр-дэлиир. Оттон кини Магдолой трибуна-гар тахсар уонна тыл этэр.

Артиллерийский салот күргүөмнээх ытыллара ыыргыһаллар. Холбоһуктаах оркестр Советский Союз Гимнин толорор.

Комсомолец Дмитрий Васильев отдалонно биэр төһүү тракториһынан буо-лор. Бу күлүргэ кини МТЗ-82 тракториһынан үлэ саамай эппиттээх уча-стактарыгар сылдьар. Дми-трий «Комсомольский про-жектор» начальнигынан аһаммыта.

БИСЛКС чилиэнэ Ана-стасия Аммосова сала-бааччылаах сельский Куль-тура диниетин оройуоннаа-гы социалистический куот-талаһыма кыһымылары-гар мччттар киллэрбит кылааттара улахан. Вы-йыл маһа үкүү, хоро-вой, вокальнай-инструмен-тальнай курубуоктар, спортивнай секциялар үлэ-лихтэрэ. Олору комсо-мольский комитет чили-эн, музкант Алексей Терюгин салайсыада.

Быйыл билиш сорох бастын мччттарбыт про-изводствоттан үөрэххэ си-тинилээхтик туттарса-ниирдилэр. Ол курдук, Иван Сивцов тыа хаһа-ныстыбатын орто сүбүөх салайар кадрдарын бэлэ-минир оскуолага, Любовь Сивцова госуниверситетна, Екатерина Никифорова культура институтугар, Василий Оконешников фи-зическай техникумна киирдилэр.

СССР XXVI съезин көрө совхоз отдалениет-тар социалистический куот-талаһымы көбүлөөһүнэ, нэһилиэккэ общественнай-политический үлэни мы-тыыга билиш комсомоль-ский тэрийэтэбит, бары комсомолеттар активнай кыттыны ыһалларыгар саарбадалаахпыт.

В. СИВЦЕВ,
комсомольский тэрийэтэ
оокрегара.

Пятилетка саралааһынаагыттиа предриктэе былааны таһынан 7200 итиник массы-налары онорон таһаарда.

Площадка — Октябрь аатын сүгэр оройуон предствителларин колонната. Былаахтар уонна транспараннар аалай өннөрүгэр станоктары онорор «Красный пролетарий» завод эмблемата. Предприя- (Бүтүүтүн 2-с стр. көр).

СЫЛ АХСЫН КЭҢИИР, ТЭНИЙЭР

Үөрэнээччилэр үлэбэ холбоһуктарын бастыннарын оройуоннаагы V слетуттан

Үөрэнээччилэр сайынны уонна сыһыла-ланнарын түмүктэрин ту-бууна дакыллааты районо инспектора Г. Я. Гри-горьев онордо.

Үөрэнээччилэри туһа-лаах үлэни, көдүүстээх сайынны сыһылаанчынаа хабын көтөтөй иһэр. Оро-йуонга аастыт үөрэх ды-мыгар I—IX кылаастар 3494 оҕолоруттан 2472-рэ төрөөһүннээх сыһылаа-нынаа хабыллынылар. Ки-нилэр барыта 433 тыһ. оолк. көрүнэ көмөйдөөх үлэни толордулар. Ити былырыныгытааһар 81 тыһ. тахса солкуобайынан ордук.

От комууругар үөрэнээч-чилэр 11 бирнээдэлэрэ тэ-риллэн, онно 240-ча оҕо хабыллан барыта 1777 тон-на от соботуоһукаанна. Хатылыга «Чэчир» үлэ уонна сыһылаан лаагы-ра (салайааччы Г. Н. Аммосов) ордук таһаары-лаахтык үлэлэтэ, 235 тон-на оту көбүөһө туттарда. Ити бу коллектив аас-чыт сылдьабытынааһар 80

тоннанан ордук. Эмээ үчү-гөй түмүгү Сылантаан Е. М. Пермяков, Бахсыт-тан Д. А. Абрамов, Му-гудайтан И. С. Захаров салайааччылаах үлэ уонна сыһылаан лаагырдара си-тистилэр.

Быйыл Мугудай орто оскуолага үс итинник лаа-гыры тэрийдэ. Олортон учуутал В. И. Коротких салайыт коллектива са-йын устата 15 км уста-лаах бүтөй тутан үтүө холбоһуру көрдөрдө. Мугу-дайдар бачымынарынан быйыл Бахсы уонна Ди-ринг үөрэнээччилэрэ эмнэ бүтөй тутуутугар үлэлэ-тилэр.

Быйылгыттан сагалан үөрэнээччилэр тутууга эмнэ маһан эрэллэр. Онуо-ха көбүлөөччилэринэн Мындааһай уонна Арым-лаах оҕолоро буолдулар. Ордук таһаарылаахтык Арымлаах аҕыс кылаас-таах оскуолатын «Чэчир-80» дин Е. А. Смирников салайааччылаах үлэ уонна сыһылаан лаагыра үлэ-лэтэ. Бу 25 үөрэнээччи-

лээх коллектив 250 ны-рай киирэр таһыны тут-та, бэйэттэр быстах оло-ро дини оҕоһунна, 1 км усталаах сирин күрүөлэ-тэ. Итинэн арымлаахтар барыта 16 тыһ. көрүнэ солк. үлэни толордулар.

Болтоногов В. М. Жир-нов салайыт үөрэнээччи-лэрэ быйыл даһаны от-тоһуонга былааннарын быдан аһардылар. Ол да-лини салайааччыларгар Василий Митрофановичка «Пятилетка ударнига» знак туттарылыһа.

Оскуолалар үөрэнээччи-лэрэ итин таһынан са-йынны наһаууларыгар фермаларга маһымысат-тары солбуйдулар, киир-дэри көрүстүлэр, оҕурук-ка үлэлэстилэр, кииринчэ үктэстилэр. Өдөрдөр илчилэриннэ 777 тонна үүт маһа, киилэр кытты-ларынан 25,8 тонна от оҕоһулуһа, 300 тонна хортуонпуй, 235 тонна оҕурук аһа үүннэрилин-нэ, 60 тыһ. тахса устуу-ка кииринчэ үктэһэ.

Пришкольной участан-тар үлэлэрин тэрийингэ Хадаар оскуолага ордук үчүгөй көрдөрүүнү састе-тэ. Маһаа оҕолор 3 тонна көрүнэ араас оҕурук астарын үүннэрин ва-йылаһыһа атыыга та-һаардылар.

Слекка үөрэнээччилэр үлэбэ холбоһуктарын үлэ-лиир уонна сыһылаан устулуобулаарын тэрийи-гэ сорох совхозтар сала-талара болдомтолорун си-тэ уурбатахтара критика-лаһа. Холбоһор, Эрилин Эрстиин аатынан совхоз Дирин орто оскуолатыгар үлэ уонна сыһылаан лаагырдарыгар база тутуу-тун хаһыс да сыһын тар-дар.

Слет кыттылаахтара көккэ этинилэри онордулар. Олортон бары совхозтар бүтөй тутуутун уонна кы-райа көрүүнү сайынны бү-түнүү үөрэнээччилэр илчилэртэр биирлэлэр наадатын туһунаа эти-лэр ордук өйөнүөхтэри сөп.

Сайынны үлэни уонна сыһылаан тэрийингэ социалистический куотала-һы маһымылааһынаа Хатылы орто оскуолага (директор Д. П. Чечебу-тов) буолла. Бу оскуолага БИСЛКС райкомун көһө-руула сылдьар Кыһыл аһамата туттарылыһа. Оттон аҕыс кылаастаах оскуолалар куоталаһы-ларыгар Хадаар оскуола-га (директор В. Ф. По-селский) бастаата. Слек-ка бастын үлэни өлөһө-гө, кинилэр салайааччы-ларыгар наһаадалар туттарылыһылар.

Өдөрдөр слеттара оро-йуон оскуолаарын бары үөрэнээччилэртэр ины-рын суругу ыһыһа.

С. ПОПОВ,
Саймонка: слет кытты-лаахтара оһаттарын аһа-таһаллар.

П. ОКОНЕШНИКОВ,
фотота.

ҮС КӨЛҮӨНЭ КӨРСҮҮҮТЭ

Интернат-оскуола ку-луубугар комсомольский ааһан аат бичээрэ буолан ааста. Онно үс көлүөнэ комсомолеттара—20-с сыл-лардаагы комсомолна, Үлэ Кыһыл Знамята орден

кавалера М. В. Солдато-ва, комсомолеттар уонна мч-

госпитааллары (4820 куой-нааах) тутууга, ону та-һа амбулаторнай поли-клинический учрежде-ния, санаторийдары аҕыһа пансионаттары тутууга.

ССТА.

40-с сыллардаагы комсо-молка, билигин комму-нист-учуутал, «Бочуот Знага» орден кавалера Е. С. Лукина отчоттоо-ду комсомолеттар уонна мч-

чттар олохторун туһунаа көрсөстүлэр.

70-с сыллардаагы ком-сомолеттар ааттарыттан туталачы Николай Кор-кин тыл эттэ.

Итинэн салтым оҕоһо-һаах «Сельхозтехника» холбоһук шофера, сель-совет депутата Е. П. Мес-тиков, оҕо спортивнай оскуолатын старшай тре-нер, ССРС спордун маас-тара Р. В. Неустров, оро-йуон киниһээди универ-маг сэлбидиһээди, райсовет депутата М. П. Магасова,

Бичээр кыттылаахтары-гар концерт көрдөрүлү-нэ.

Мустубут дьон бука ба-ры «Песня о тревожной молодости» ырынаа бич-чэри түмүтэстилэр.

Д. ПОПОВА.

Бичээр кыттылаахтары-гар бичааһынныкы холбоһук шофера, сель-совет депутата Е. П. Мес-тиков, оҕо спортивнай оскуолатын старшай тре-нер, ССРС спордун маас-тара Р. В. Неустров, оро-йуон киниһээди универ-маг сэлбидиһээди, райсовет депутата М. П. Магасова,

Үөрүүлээх быһыыга-ма- (Бүтүүтүн 2-с стр. көр).

Демонстраннар колоннаара—В. И. Лесинааһынан кини площадка.

П. ОКОНЕШНИКОВ фотолар.

